

Är det nu placerade barn får chansen?

Bli samhället äntligen en bättre förälder till omhändertagna barn? Börjar följa lagen. Tar initiativ för barnens bästa. Inspirerade av kommuner som går före?

Krönika i [SocialPolitik nr 3 2010](#) | Text: Anna Fredriksson | [Prenumerera](#)

[singlepic id=249 w=170 h=244 float=left] När samhället bestämmer att ett barn inte kan växa upp med sina biologiska föräldrar är det ett av de största ingreppen som går att göra i människors liv. Då borde säkerhetstänkandet vara på samma nivå som vid en hjärtoperation. I alla led. Eftersom det är en högriskverksamhet borde alla göra sitt yttersta när ett nytt hem ska väljas, stöd ges och placeringen följas upp. Men riktigt så är det inte.

Vi satt några kollegor på en tidningsredaktion och mådde dåligt över alla artiklar och teveprogram om placerade barn som far illa. Att de aldrig tar slut. Att det hela tiden kommer nya fall. Vi pratade om Vanvårdsutredningen, alla mörka historier, som ingen längre kan förneka och som vi måste lära av. Vetskapen om vad statistiken säger om hur det går för de här barnen som vuxna, självmord och kriminalitet – det kändes så tungt.

Samtidigt vill jag tro på kommuner och landsting. På alla politiker med hjärta och engagemang, oavsett färg, på tjänstemän som strävar på och som när byråkratin fungerar som den ska garanterar rättssäkerhet.

Så vi bestämde oss för att vi ville ge hopp. Binda ihop teori och praktik. Min kompis Anna Kakuli och jag tänkte att hopp som bygger på kunskap ger självkänsla som gör det lättare att göra ett bra jobb för alla som möter placerade barn. Sedan

dess har vi jobbat med en antologi *Ett annat hemma – om samhällets ansvar för placerade barn*. Allteftersom vi fått in texter av Sveriges experter på social barnavård, både forskare och praktiker, har en röd tråd spunnits.

Det är skolan som tydligt sticker ut som skyddsfaktor. Att få chansen att lyckas i skolan ger goda möjligheter att kunna leva ett bra liv. Utan missbruk, kriminalitet, psykisk ohälsa, för tidig död eller socialbidragsberoende.

Det är inget löst tyckande. Bo Vinnerljung på Socialstyrelsen kan visa sambandet med otaliga tabeller och jämförelser. Det har SkolFam i Helsingborg tagit fasta på. De har använt sig av Bo Vinnerljungs forskning och kunskap ute i verkligheten – för att förändra statistiken.

Men Bo Vinnerljung säger att han bara känner till Helsingborg och Norrköping som bestämt sig för att jobba målmedvetet med placerade barns skolresultat. Och det är inte helt självklart enkelt att få med alla på att stötta barn som inte upplevs ha några problem i skolan. Men vad finns det som är viktigare än de här barnen, kan man undra.

Kanske är det nu det händer. Droppen som urholkar stenen, korken ur flaskan. Nu ska samhället bli en bättre förälder. För det är en del på gång.

Sveriges Kommuner och Landsting och Socialstyrelsen ser ut att vilja stötta kommunerna bättre än tidigare i jobbet med att hitta och utbilda familjehem. Oanmälda inspektioner på institutioner ska det bli. De första öppna jämförelserna mellan kommunernas sociala barnavård kommer i slutet av 2010.

Vanvårdsutredaren Göran Johansson har lyssnat på många hemska historier men inte blivit cynisk. Han är övertygad om att hans utredning gör skillnad. Familjehemssekreterarna i Karlstad har insett, när de systematiskt intervjuat ungdomar två år efter avslutad placering, att just de är viktiga personer i de placerade barnens liv. Det trodde de inte innan.

Alla kan göra något inom ramen för just sitt uppdrag. Och när det brister är det för att kedjan är svag på flera ställen.

Vems ansvar är det när placerade barn och unga far illa? I arbetet med boken har vi ställt den frågan till de vi mött. Svaren är nästan lika många som antalet vi frågat. Vad svarar du? Och vad säger det om vi alla ger olika svar på frågan? Att det inte finns något tydligt ansvar. Ska vi ha det så?

ordomening@hotmail.com

Läs vidare

Att lära av fosterbarn, Monica Westberg, Kristian Tilander, Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Ett annat hemma – om samhällets ansvar för placerade barn, Anna Fredriksson, Anna Kakuli, Gothia Förlag